

Magnum Bullarium Romanum, Seu Ejusdem Continuatio

Quæ Supplementi loco sit, tum huicce, tum aliis quæ præcesserunt
Editionibus, Romanæ, & Lugdunensi ...

Complectens Constitutiones Benedicti XIV. ab Anno 1746. usque ad
Annum 1749

Luxemburgi, 1753

LXII. Erectio Duarum Cathedrarum in Archigymnasio Urbis. 11. Octob.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74761](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74761)

1748.

Perseptum est enim omnibus in Ecclesiastica Historia paulum modo versatis, plures olim fuisse dies polylyurgicos, quibus nimirum singuli Sacerdotes plus quam semel Missarum sacrificia peragebant, ut erat, præter Natalem Domini, prima dies Mensis Januarii, Feria V. in Coena Domini, Vigilia Ascensionis, tres dies Junii infra Octavam Pentecostes, alique dies Festi nonnullorum Sanctorum memoriae dicati, ut Nativitas Sancti Joannis Baptistæ, & Natalitium Sanctorum Apostolorum Petri, & Pauli, de quibus Nos ipsi monumenta protulimus in Opere *de Festis D. N. Jesu Christi part. 1. pag. 247.*

Quæ ideo jam veita fuit, ut turpis quæritur tolleretur.

Ut autem hujusmodi consuetudo generaliter tolleretur, & facultas celebrandi plures Missas uno die, ad solum diem Natalis Domini coarctaretur, non alia de causa factum est, quam ut avaritiæ, & sordidis quæritibus adimeretur occasio, vel saltem obloquutionibus silentium imponeretur; quæ scilicet ex elemosynis pro Missarum numero multiplicatis, aut ortum habuerant, aut oriri posse videbantur. Hunc esse proprium sensum Canonis sufficit, de *Consecr. dist. 1.* jam demonstratum per Nos est in literis ad Venerabilem Fratrem Episcopum Offensem datis §. *Excepta, & sequentibus.* Ideo autem scripta Nostra in hoc Decreto frequenter in medium protulimus, ne quæ jam alibi a Nobis dicta sunt, hic denuo explicare, & quæ alibi demonstravimus, iterum rationibus comprobare cogemur. Id verò, quod supra posuimus, a duobus præterea scriptoribus in Ecclesiasticis rebus apprime versatis asseritur. Eorum alter est Thomassinus in Opere *de veteri, & nova Ecclesiæ disciplina par. 3. lib. 1. cap. 74. num. 6.* ubi post allatam Constitutionem Odonis Episcopi Parisiensis, videlicet: *Nullus bis in die Missam audeat celebrare, aut cum duplici Introitu, nisi in magna necessitate;* hæc subdit: *Cum pecunia tunc ut plurimum ad Missam offerretur, hinc avaritiæ species, vel suspicio quedam iterationi Missarum affricabatur.* Alter est Vicecomes in Tractatu *de antiquis Missæ Ritibus lib. 3. cap. 28. circa fin.* ubi postquam antiquam exposuit disciplinam, qua permittebatur Sacerdoti plures Missas in die celebrare; de ipsius disciplinæ mutatione deinde sic ait: *Abrogationis autem causam, quantum equidem divinare possum, dedere mundinatores quidam, qui majoris pietatis materiam ad turpe lucrum detorquere non sibi veriti, & fecerunt, ut libertas prisca saltem hisce Regionibus erepta sit, ac deserit.*

Si igitur multiplicitas Missarum, quæ Sacerdotibus olim pluribus per annum diebus permittebatur, ideo sublata fuit, ut avaritiæ quæritibus, aut obloquentium suspicionibus obviam iretur, jure ac merito Nos Indultum hoc Nostrum, quo Sacerdotibus in præfatis Regnis, atque Dominiis commorantibus tres Missas in die Commemorationis omnium Fidelium Defunctorum celebrare permittimus, hujusmodi expressa lege, atque districta sanctione communi-re debuimus, ut ne quis eorum pro Missis de novo concessis, ullum stipendii genus, quacumque de causa, & quolibet prætextu, aut colore recipere posset.

Atque in casu etiam alius denegata fuit, ne avaritiæ via apertur.

His accedit, quod quum petitiones insperimus ab aliquibus peculiaribus Episcopis Apostolicæ Sedi olim oblatas pro concessione celebrationis duarum, aut trium Missarum in die Commemorationis omnium Fidelium Defunctorum; simulque contraria expenderimus Rescripta tunc respectivè emanata; agnovimus prædictas petitiones huic potissimum rationi in-nixas fuisse, quod scilicet tanta esset elemosynarum copia, quæ ea die pro Missarum celebratione a piis Fidelibus offerbantur, ut aliter illis satisfieri non posse assererent, quam si facultas indulgeretur Sacerdotibus, ut plures

Missas ea ipsa die celebrare possent: contra verò in rejiciendis iisdem petitionibus, id maxime spectatum fuisse agnovimus, ne per hujusmodi concessiones Ordo Sacerdotalis apud detractores in aviditatis suspicionem, & infamiam adduceretur. Quæ etiam de causa Nos hanc concessionem nostram, prædicta lege adjuncta, suspicionibus hujusmodi nullum locum præbere posse volumus.

Hæc sunt, quæ concedenda esse judicavimus, quæque de præmissorum consilio, & Apostolica auctoritate Nostra concessimus; atque hæc sunt, quæ in hujusmodi Indulti concessione præ oculis habuimus; quæque omnia exponenda duximus præfati Decreto, quod a Nobis conditum, manu nostra subscriptum hac die xxi. Augusti Anni MDCCXLVIII. Anniversaria Coronationis nostræ, ineunte Pontificatus Nostri Anno Nonno.

BENEDICTUS PAPA XIV.

Porro præsertum nostrum Decretum, atque in eo omnia, & singula contenta, ac præscripta, quo firmiter subsistant, & serventur exactius, atque etiam quatenus opus sit, auctoritate Nostra Apostolica tenore præsentium confirmamus, & approbamus; illique, & omnibus, ac singulis contentis, & præscriptis, Apostolicæ firmitatis robur adjicimus, atque ita, ut præmittitur, omnino servari mandamus. Decedentes easdem præfatas litteras firmas, validas, & efficaces existere, & fore, suosque plenarios, & integros effectus sortiri, & obtinere, ac illis, ad quos spectat, & spectabit in futurum, plenissime suffragari, & ab eis respectivè sub irrogatis poenis, & censuris inviolabiliter observari; sique in præmissis per quoscumque Judices Ordinarios, & Delegatos, etiam Causarum Palatii Apostolici Auditores judicari, & definiti debere, ac irritum, & inane, si secus super his a quoquam quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari. Non obstantibus Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, cæterisque contrariis quibuscumque. Volumus autem, ut præsentium litterarum transumptis, seu exemplis etiam impressis, manu alicujus Notarii publici subscriptis, & sigillo Personæ in Ecclesiastica Dignitate constitutæ munitis, eadem prorsus fides in judicio, & extra adhibeatur, quæ adhiberetur iisdem præsentibus, si forent exhibitæ, vel offensæ.

Datum Romæ apud Sanctam Mariam Majorem sub Annulo Piscatoris die xxvi. Augusti. MDCCXLVIII. Pontificatus Nostri Anno Nonno.

Cajetanus Amatus.

Erectio duarum Cathedralium in Archigymnasio Urbis.

BENEDICTUS EPISCOPUS

SERVUS SERVORUM DEI.

Ad perpetuam rei memoriam.

Quanta Reipublicæ commoda obveniant ex publicis studiorum Universitatibus, in quibus bonarum artium, ac scientiarum documenta ingenuæ Juventuti traduntur, concordiam omnium judicio, & felici experientia evidentissime constat; dum per homines maxime liberalibus disciplinis excoltos atque expolitos, totius Civitatis mores, ad æquitatis, & justitiæ rationem conformari solent; & necessaria in civilibus Societatibus judicia, rectè,

ac lau-

Decretum confirmatum per litteras Apostolicas, cum clausulis &c.

Dat. Romæ A. IX. die 26. Aug. 1748.

LXII.

Procurator ex publico Universitatis utilitate.

ac laudabiliter exerceri, pluraque hominum usibus proficua inveniri passim conspiciuntur, & reliquæ omnes privatæ ac publicæ res prudenter utiliterque administrari.

Pontifex jam Universitatem Urbis protegit & favoribus amplificavit.

Quamobrem ad Nostrum potissimè Officium pertinere judicavimus, celeberrimum Almæ Urbis Nostræ Archigymnasium studii generalis, Sapientiam nuncupatum, speciali providentiæ Nostræ cura tueri, atque fovere; quin etiam, si quæ Nobis ejus rei facultas suppeteret, illius splendorem novis Apostolicæ liberalitatis favoribus amplificare: Ut, quæ Nobis olim in minoribus adhuc versantibus, ejusdemque Sapientiae regimen, pro Advocati Consistorialis jure, vel communiter, vel peculiariter moderantibus, ad perficiendum illius statum deesse videbantur, ea nunc, supremæ Auctoritatis Nostræ ope, ipsius Universitatis, totiusque Urbis ornamento & commodo, accederent incrementa.

In reformando ejus regimine plura jam præstitit.

Quæ quidem cum partim in restituendo aut firmando aptiori, utiliorique ipsius Archigymnasii regiminæ atque ordine, partim in nonnullarum, quæ desiderabantur, doctrinarum & facultatum accessione, consistere intelligeremus; illud hæcenus studiosè præstare non omisimus, ut scilicet, quas opportunas judicavimus, leges, sive ad tempus, sive perpetuò in eodem servandas, præscriberemus; ex quibus meliorem studiorum rationem, ac scientiarum tradendarum methodum in ipso rectè processuram fore confidimus: Alterum verò, quod ad novas Disciplinarum Cathedras instituendas, augendumque Lectorum numerum pertinebat, ad hunc diem efficere non potuimus, quum id, nec ipsius Archigymnasii reditus, nec Apostolici Ærarii Nostræ vires, recentibus nimium calamitatibus exhaustæ, ullo modo ferre valerent.

Nunc ex proventu eujusdam novi Afficium Cathedrarum numerum auget.

Cum autem recens in Civitate & Statu Avenionensi, & Comitatu Venaissino Nostræ temporali Ditioni subiectis, inducta sit facultas, ut eam vocant, privativa, dandi prælo, ac vendendi & publicandi per totam Pontificiam Ditionem Civitatis, Status, & Comitatus prætorum, novitates publicas, tam politicas, quam Literarias, Kalendaria, & alia similia, ipsaque privativa facultas dilecto filio Alexandro Giraud ad novem annos concessa, & locata reperitur, pro annua responsione quatuor mille librarum monetæ Galliæ, sub diversis pactis, & conditionibus, prout in Instrumento publico per acta dilecti filii Cognominati Jeremie, Notarii publici, & Secretarii generalis Legationis Avenionensis, sub die 16. Mensis Novembris Anni Domini 1747. desuper confecto, & stipulato, plenius continetur.

Incipit dispositiva.

Nos igitur congruum & consentaneum arbitantes, prædictum reditum quatuor mille librarum dictæ monetæ, qui, quum antea nunquam inter emolumenta Cameralia computatus fuerit, ex prædicta nova locatione, & privativa facultate per Nos, ut præfertur, indulta, nuper accrevit, eidem Archigymnasio, ad excitandas, & promovendas in eo alias scientias, & liberales artes, integrè, & in perpetuum attribuire; verumque hodiernum ipsius Archigymnasii statum, annuos reditus, Cathedras, & Lecturas, regimen, administrationem, & privilegia, de quibus plenam certamque notitiam habemus, nec non præfatam locationis Instrumentum, omnia item & singula privilegia, & indulta etiam a Romanis Pontificibus Prædecessoribus Nostris Civitati & Legationi Avenionensi, ac pro tempore existentibus S. R. E. Cardinalibus de Latere Legatis & Vicelegatis inibi commorantibus, quomodolibet concessa, etiam pluries confirmata, & innovata, ac alia quæcumque, etiam specialem, & individua mentionem,

& expressionem requirentia, eorumque omnium & singulorum totos, & integros tenores præsentibus pro plenè & sufficienter expressis, ac de verbo ad verbum insertis habentes.

Motu proprio, & ex certa scientia, meraque deliberatione Nostris, deque Apostolicæ Potestatis plenitudine, in præfato publico Archigymnasio, seu studio generali, Sapientie nuncupato, de Urbe, præter eam in qua elementa Geometriæ traduntur, aliasque inibi præexistentes Cathedras & Lecturas, duas novas Cathedras, seu Lecturas, alteram nimirum Mathematicæ, alteram verò Chymicæ, pro aliis duobus Lectoribus, altero nempe Mathematicæ, altero autem Chymicæ hujusmodi Professoribus, probatæ fidei, & idoneitatis, ad Cathedras hujusmodi pro tempore quomodolibet vacantes, prævio concursu, & servata forma dudum a Nobis in Constitutione Nostra, privilegiorum Nostræ Consistorialis Aulæ Advocatorum confirmatoria, quæ incipit *Inter conspiciuos Ordines*, edita quarto Kalendas Septembris Anno Quinto, §. *In eligendis*, tradita atque præscripta, deputandis, & assumendis, ad commune bonum, publicamque utilitatem, Apostolica Auctoritate perpetuo erigimus, & instituimus.

Eisdemque Cathedris, seu Lecturis a Nobis sic erectis & institutis, pro earum dote, ac utriusque Lectoris congruo salario & provisione, annuam summam quadringentorum scutorum monetæ Romanæ de julis decem pro quolibet scuto, ad rationem ducentorum scutorum pro quolibet, eis, ut infra, persolvendorum, eadem Apostolica Auctoritate constituimus & assignamus. Ipsosque futuros pro tempore Mathematicæ, & Chymicæ Lectores, aliorum dicti Archigymnasii Lectorum, Magistrorum, Doctorum, & Professorum consortio, ita ut omnibus, & quibuscumque privilegiis, indultis, libertatibus, immunitatibus, exemptionibus, favoribus, gratiis, præeminentiis, antelationibus, honoribus, & prærogativis, etiam antianitatis, quibus alii ejusdem Archigymnasii Magistri, Lectores, Doctores, & Professores quomodolibet utuntur, fruuntur, potiuntur, & gaudent, atque uti, frui, potiri, & gaudere possunt, & poterunt in futurum, pariformiter, & æque principaliter, in omnibus, & per omnia, & omnino quoad omnia, ipsi quoque utantur, fruuntur, potiuntur, & gaudeant, omnibusque pariter oneribus & obligationibus, quibus illi subjacent, pari modo etiam ipsi subiceant; Apostolica iidem Auctoritate adjungimus, & aggregamus.

Ad consulendum verò perpetuæ utriusque Cathedræ a Nobis per præsentem erectæ stabilitati, & mantentioni, prædictam facultatem privativam dandi prælo, ac vendendi, & publicandi per totum Statum Avenionen., & Comitatum Venaissinum Nostræ temporali Ditioni subiectum, novitates publicas, tam politicas, quam literarias, Kalendaria, cæteraque in memorato Instrumento locationis comprehensa, & expressa, earumdem tenore præsentium approbamus, & confirmamus, ac quatenus opus sit, de novo inducimus, & constituimus. Et nihilominus præfatam annuum reditum quatuor mille librarum dictæ monetæ Galliæ, ex concessione & locatione privativæ facultatis hujusmodi nunc provenientem, & qui deinceps, etiam in quacumque majori summa provenire poterit, a cæteris Cameræ Nostræ Apostolicæ redditibus, introitibus, & proventibus extraneum, seu perpetuò separatam, atque disjunctam haberi, & censi volumus, ideoque ab iisdem pari auctoritate iidem perpetuò separamus, sejungimus, & dismembramus, sicque dismembratum, sejungitum, & separatam, præfato Archigymnasio pro utriusque Cathedræ seu Lecturæ

Erigit una Cathedram Mathematicæ, & alteram Chymicæ per concursum conferendas.

Ipsique Cathedris assignat scuta ducenta pro quolibet.

Lectores dictarum facultatum alteri consortio adjungit.

Pro hujus creationis firmitate dicti Afficium & assignationem confirmat.

1748.

Judices Conservatores deputat pro futuris temporibus.

a Nobis per presentes erectæ & institutæ, dote & pro aliis infra scriptis usibus, etiam perpetuo applicamus, concedimus, & assignamus.

Quamobrem dilectis Filiis nunc, & futuris pro tempore ejusdem S. R. E. Cardinalibus Noftris, & Sedis Apostolicæ de Latere Legatis, ac Vicelegatis in dicta Civitate Avenionen. commorantibus, nec non Congregationi Avenionensi, ac præfatæ Cameræ Apostolicæ Theſaurario, & Commissario generalibus, aliisque ipsius Cameræ Officialibus & Ministris, quocumque nomine nuncupatis, in virtute Sanctæ Obedientiæ districtè inhibemus, ne præfatum annuum reditum ex privativa facultate hujusmodi provenientem, in alios quoscumque usus, & causas, quantumvis privilegiatas, & privilegiatissimas, ullatenus erogent aut convertant, nec de prædictis pecuniis aliter ullo modo disponere præsumant; sed ipsa dumtaxat Congregatio, prædictique Legati ac Vicelegati, seu alii, ad quos nunc quomodolibet spectat, & spectabit in futurum, si, & postquam, ac quoties pro parte infra scripti Nostri, deinde vero Romani pro tempore Pontificis Secretarii Status, aut Rectoris dicti Archigymnasii sue int. requisiti, tam pro executione & conservatione dictæ privativæ facultatis, quam pro integra, celerique exactiōe annui reditus præfati, eorum brachium & auxilium efficaciter præstent; Ipseque pro tempore Cardinalis Legatus, seu Vicelegatus exactæ pecuniæ depositum, in faciem, & creditum dicti Archigymnasii, ut infra, faciendum sedulo curet.

Interim verò R. Num. Card. Valenti pluribus titulis de dicta Uni. veritate ben. meritum designat.

Quoniam verò dilectus Filius Noster Sylvius Tituli Sancti Callisti S. R. E. Præbyter Cardinalis Valenti nuncupatus, ejusdem S. R. E. Camerarius, & Nobis a Secretis Status, in procuranda prædicti novi reditus accessione, & in illius applicatione ad supradictum effectum proponenda, eximium suum studium de bono publico amplificando, ac de scientiis & liberalibus Artibus promovendis Nobis aperte comprobavit; idcirco Nos earundem tenore præsentium prædicto Sylvio Cardinali, quod vixerit, plenam & omnimodam facultatem, potestatem, & auctoritatem tribuimus, & largimur, post ipsum verò cuilibet pro tempore existenti Romani Pontificis Secretario Status, nec non præfati Archigymnasii pro tempore Rectori similiter concedimus & impertimur, ut ipsi, adveniente termino currentis locationis dictæ privativæ facultatis, & sic deinceps quoties terminus hujusmodi advenerit, eidem pro tempore existenti Legato, seu Vicelegato Avenionen., aut pro eo alii, vel aliis, ad quos pro tempore spectabit, aut spectare poterit, celebrationem & stipulationem novæ locationis ejusmodi privativæ facultatis pro dicto Archigymnasio, celeberrime transmissionem pecuniæ de Civitate Avenionen. Romam, ad effectum illam, ut infra, deponendi, absque ulla dependentia a prædicta Congregatione Avenionen., aut a Camera Apostolica, illiusque Officialibus, & Ministris prædictis, committere, & mandare liberè & licitè possint, & valeant.

Modum aservandi & solvendi pecunias assignatas præteribit.

Postremo volumus, & mandamus, ut pecuniæ, ut supra, provenientes, apud Mensam Numulariam Montis Pietatis, ad creditum dicti Archigymnasii, in peculiari tamen & separato computo, deponantur, ita ut cum aliis prædicti Archigymnasii reditibus nullo unquam tempore misceantur, vel confundantur, sed stare debeant dumtaxat ad effectum, ut pro rata scutorum quadringentorum, prædictis duobus Lectoribus Mathematicæ, & Chymicæ, annua honoraria & stipendia a Nobis iisdem respectivè constituta, in consuetis tertiariis, juxta morem aliarum Cathedralium, & Lectorum ipsius Archigymnasii, mediantibus ordinibus manu Rectoris

ejusdem pro tempore deputari subscriptis, perfolvantur; residuum verò in expensas necessarias pro experimentis Chymicis, & non in alios quoscumque usus, omnino erogetur.

Præsentis quoque Litteras, quas in dicta Camera Apostolica, juxta Constitutionem fel. rec. Pii Papæ IV. Prædecessoris Nostri desuper editam, præsentari, insinuari, & registrari volumus, præmissaque omnia, & singula, nullo unquam tempore ex quibuscumque causis, de subreptionis, vel obreptionis, seu nullitatis vitio, aut intentionis Nostre, vel quocumque alio defectu notari, impugnari, retractari, seu etiam revocari, suspendi, restringi, limitari, aut in jus, vel controversiam vocari, seu ad terminos juris reduci posse, sed semper, perpetuoque valida, & efficacia existere, suosque plenarios, & integros effectus fortiri, & obtinere debere; sicque per quoscumque Judices Ordinarios, & Delegatos, etiam Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Camerarium, & alios Cardinales, nec non Palatii Apostolici Auditores, prædictæque Cameræ Theſaurarium Generalem, & Clericos Præfidentes, sublata eis, & eorum cuilibet quavis aliter judicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate, judicari, & definiti debere; & si secus super his a quoquam quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari, irritum, & inane decernimus.

Non obstantibus quibusvis Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis generalibus, vel specialibus, dictæque Cameræ, nec non Congregationis Avenionen. & Archigymnasii prædicti, etiam juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis respectivè statutis, & Consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis, & Litteris Apostolicis dictæ Congregationi, eidemque Cameræ, ac illius Officialibus & Ministris, & quibusvis aliis, sub quibuscumque tenoribus, & formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus & efficacissimis, & insolitis clausulis, ac irritantibus decretis, etiam motu, scientia, deliberatione, & potestatis plenitudine paribus, etiam consistorialiter, ac alias quomodolibet in contrarium præmissorum confirmatis, approbatis, & innovatis: Quibus omnibus & singulis, etiam si pro sufficienti illorum derogatione, de illis, eorumque totis tenoribus, specialis, specifica, expressa, & individua, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio, seu quævis alia expressio habenda, aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda foret, illorum omnium & singulorum tenores præsentibus pro plene & sufficienter expressis, & insertis habentes, illis aliis in suo robore permanentibus, ad præmissorum omnium & singulorum effectum, specialiter, & expresse, ac latissime, & plenissime motu simili derogamus, cæterisque contrariis quibuscumque.

Utque de præmissis etiam in Civitate & Ditione Avenionen., quandocumque opus fuerit, fides fieri valeat; volumus, ut earundem præsentium transumptis, etiam impressis, manu alicujus Notarii publici subscriptis, & sigillo præfati Sylvii Cardinalis, seu respectivè Romani pro tempore Pontificis Secretarii Status, aut prædicti Archigymnasii Rectoris obſignatis, eadem prorsus fides adhibeatur in Judicio, & extra illud, quæ adhiberetur præsentibus, si forent exhibitæ, vel offensæ.

Nulli ergo omnino Hominum liceat hanc paginam Nostre Ereptionis, dismembrationis, applicationis, inhibitionis, concessionis, decreti, mandati, derogationis, & voluntatis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentè præsumperit, indignationem Omnipotentis Dei, ac Beatorum

Petri,

1748.

Clausula pro præmissorum firmitate.

Derogatio contrariis.

Fides præstanda transumptis.

Sanctio.

1748.

Dat. Pont.
A. IX. die II.
Octobris
1748.

Petri, & Pauli Apostolorum ejus se noverit incursum.

Datum Romæ apud Sanctam Mariam Majorem Anno Incarnationis Dominicæ millesimo septingentesimo quadragesimo octavo, quinto Idus Octobris Pontificatus Nostri Anno Nono.

D. Card. Passioneus
J. Datarius.

VISA DE CURIA

I. C. Boschi.

J. B. Eugenius.

Registrata in Secretaria Brevium.

LXIII.

Decretum quo prohibetur cuilibet in posterum Libros, Scripturas, aliaque Opera quæcumque Typis imprimere, seu aliter in lucem edere; in quibus de imminutione dierum Fæstorum de præcepto, sive pro, sive contra eam agatur.

BENEDICTUS PAPA XIV.

Instantiæ factæ Pont. super imminutione dierum Fæstorum.

Summa rationum, quæ adducebantur.

Non multi menses effluxerant, ex quo placuit Omnipotenti Deo humilitatem Nostram nullis suffultis meritis ad universalis Ecclesiæ regimen assumere, quum plurimum, & pietate, & doctrina insignium Virorum, necnon Episcoporum per Ecclesias tam citra, quam ultra Montes constitutorum, instantiæ ad Nos deferri cœperunt, ut numerus dierum Fæstorum de præcepto in fatis nota Constitutione rec. mem. Prædecessoris Nostri Urbani Papæ VIII. præfinitus, auctoritate Nostra minueretur. Quam quidem ob rem, Nobis exponebant, & nimis grave detrimentum humilioris sortis hominibus, qui manuum suarum laboribus se ipsos, suaque familias sustentare coguntur, ex hujusmodi Fæstorum dierum numero, quibus operari prohibentur, inferri; Et simul arduum vel potius impossibile esse, debitam, exactamque eorum observantiam & sanctificationem a populis obtinere; siquidem post innumeras districatasque leges ea de re latas, & curas adhibitas, nunquam sæpius cauponæ atque popinæ frequentari dignoscuntur, quam ipsis diebus Fæstis, pomeridianis potissimum horis, non sine scandalo, & rixarum, aliorumque criminum sequela. Cumque Carissimus in Christo Filius Noster Carolus utriusque Siciliæ Rex Illustris post aliquot annos Urbem ingressus ad Nos comiter accessisset, non omisit summo zeli studio pro hujusmodi Fæstorum dierum in suis Regnis imminutione Nobiscum agere.

Pont. de hac re dissertationem confecit, ut aliorum sententias audiret.

Nos autem cum primum illæ, quas supra diximus, instantiæ ad Nos pervenerunt, minime labori peperimus, ut rem ipsam in suis fontibus inspiceremus; quin etiam fatis amplam Dissertationem ea de re exaravimus, & publicari curavimus, in qua pleræque a Nobis demonstrata sunt, ad hanc minuendorum Fæstorum materiam pertinentia, pluresque hujusmodi imminutionis viæ indicatæ fuerunt; sed nihil definitum, aut pro auctoritate statutum fuit; quum id Nobis unicè propositum tunc fuisset, ut aliorum sententias intelligeremus, non solum circa rationem peragendæ Fæstorum dierum reductionis, sed etiam super ipsius imminutionis substantia, an eam fieri, vel potius rem in priori statu relinqui præstaret; itaut, qui reductionem nequaquam faciendam existimaret, minime necesse haberet de illius executionis modo inquirere, aut Nobis consilium præstare.

Et 40. Personarum consilium exquisivit.

Quadragesima porrò fuerunt, quorum consilium requisivimus; inter quos nonnulli hujus S. R. E. Cardinales, Episcopi plures tam Itali, quam Ultramontani, reliqui Theologiæ aut

Sacrorum Canonum Professores, vel in Ecclesiastica Disciplina rationibus tum Romæ, tum alibi, agendo potissimum experiendoque versati. Horum omnium responsa, juxta mandatum Nostrum, scripto concepta, quæ adhuc apud Nos asservantur, cum accepissemus; ex prædicto numero, tres supra triginta invenimus, qui Fæstorum dierum imminutionem vel necessariam, vel utilem omnino fore affirmabant; ex his verò, quindecim Nobis suadebant, ut editâ generali Apostolica Constitutione, hujusmodi imminutionem in universa Ecclesia statueremus; alii autem numero octodecim, audiendas esse censebant instantias Ecclesiarum, atque Diocesum, earumque peculiaribus necessitatibus diversa atque opportuna ratione consulendum. Quod verò pertinet ad ipsius reductionis modum; quum in Concilio Provinciali Tarraconensi, habito sub san. mem. Prædecessore Nostro Benedicto XIII. Pontifice de Nobis optimè merito, conditum fuerit Decretum, ut, accedente Apostolicæ Sedis approbatione & auctoritate, ac salva obligatione sanctificandi, ut prius, omnes dies Dominicos, & solemniores quasdam Fæstivitates, quibus nimirum & assistendum foret Sacrificio Missæ, & abstinendum ab operibus servilibus; in aliis quibusdam Fæstis minus principalibus, tenerentur quidem Fideles ex præcepto Missam audire, sed reliquum diei tempus operibus & laboribus quibusque exercendis, etiam servilibus nuncupatis, licite impendere possent; cumque ipsius Concilii Patres Anno Domini MDCCXXVII. hujusmodi Decreti approbationem & confirmationem a præfato Benedicto Prædecessore petissent, idemque Prædecessor Anno sequenti MDCCXXVIII. Decretum ipsum per suas Apostolicas Literas in forma Brevis approbasset & confirmasset; ex præfatis XXXIII. consulentibus, viginti tres in eo concordantes fuerunt, ut Fæstorum dierum reductio juxta formam & methodum Decreti Conciliaris Tarraconensis fieri deberet, reliquis decem in diversas sententias abeuntibus; aliis nempe tollendas omnino censentibus Fæstivitates aliquot ex his, quas Urbanus VIII. servari mandaverat; aliis proponentibus plurimum Fæstivatum conjunctionem in unam diem de præcepto sanctificandam; aliis verò complura Sanctorum Festa in dies Dominicos transferentibus.

Nos autem, horum omnium consilii perlectis, maturèque perpensis, nequaquam expedire judicavimus generalem hac de re Constitutionem edere, quum Nobis animo observarentur multimodæ difficultates olim adversus prædictam Urbani Prædecessoris Constitutionem excitatæ ab iis ipsis, qui pro illius promulgatione consilium dederant, & preces obtulerant. Quapropter, ut & Apostolicæ Sedis auctoritati ac dignitati prospiceremus, & simul ostenderemus, quanto in honore apud Nos habeantur Venerabiles Fratres Nostri Ecclesiarum Antistites, quos quidem suarum Diocesum necessitates optimè intelligere, maximoque zelo pro Dei cultu & gloria flagrare non dubitamus; id Nobis servandum proposuimus, & re ipsa servavimus, ut nihil hac in re decerneremus, nisi postquam Episcopi pro suis quique Diocesibus, aut Metropolitanis, de Suffraganeorum consilio & assensu, pro suis Provinciis, peculiari Ecclesiarum & Populorum necessitates Nobis demonstrantes, Fæstorum dierum imminutionem postulassent. In quo tamen non cuiuslibet angustæ Diocesis Episcopo id optanti annuendum censuimus, nisi simul finitimi alii Præsules id ipsum exoptarent; quò scilicet ritus & disciplinæ uniformitas, quantum fas esset, in vicinis atque conterminis Diocesibus conservaretur. Præterea nihil innovari voluimus, non solum in hac Nostra Romana Urbe, pro qua peculiare

1748.

Major numerus reductionem faciendam censent,

Aliquid etiam per generale Constitutionem, alii non.

Et quid circa modum.

Pontifex nihil generaliter præcipere, sed peculiari res Episcoporum instantiæ expectare statuit.

quædam